

Vänsterpartiets förslag
till **Mål och budget 2016**
för Huddinge kommun

För ett rättvist Huddinge – med lika villkor för alla

Vänsterpartiet Huddinge

Vårt förslag till Mål och budget 2016 och planeringsramar för 2017-2018 för Huddinge kommun

Förslag till beslut

1. Grundskolenämnden tilldelas en uppräknig för priser och löner för 2016 med 2 procent, dvs. 27,7 miljoner kronor.
2. Förskolenämnden tilldelas en uppräknig för priser och löner för 2016 med 2 procent, dvs. 16,1 miljoner kronor.
3. Gymnasienämnden tilldelas en uppräknig för priser och löner för 2016 med 2 procent, dvs. 9,1 miljoner kronor.
4. Övriga nämnder tilldelas en uppräknig för priser och löner för 2016 med 1 procent
5. Nämnderna får tillskott för volymer, lokaler och omprioriteringar/justeringar m.m. i enlighet med Vänsterpartiets förslag till mål och budget.
6. Skattesatsen för 2016 fastställs till 19:95 öre per skattekrona.
7. Socialnämnden tilldelas 5 miljoner kronor för satsningen 100 Huddingejobb.
8. 2 miljoner kronor läggs i medelreserven för satsningar inom bristyrken i socialnämndens och äldreomsorgsnämndens verksamheter.
9. Vårdsnadsbidraget avskaffas från och med den 1 januari 2016 och 2,9 miljoner kronor dras in från förskolenämnden.
10. Kommunstyrelsen tilldelas 2 miljoner kronor för stärkning av samhällsbyggnadsprocessen avseende Spårväg Syd och Tvärförbindelse Södertörn
11. Förskolenämnden tilldelas 3 miljoner kronor för att ge alla barn rätt till 30 timmar i förskolan samt för särskilda stödinsatser.
12. Grundskolenämnden tilldelas 2 miljoner kronor för kvalitetshöjning i skolbarnomsorgen samt utökat stöd till modersmålsundervisning.
13. Gymnasienämnden tilldelas 1 miljoner kronor för att erbjuda fler feriepraktikplatser.
14. Socialnämnden tilldelas 5,7 miljoner kronor för arbetsmarknadsinsatser t ex för Arbetscentrums fortlevnad (1 mnkr), för förebyggande insatser genom t.ex. fler

fältsekreterare (2 mnkr), för att säkerställa rättssäkerheten vid ärendehantering avseende barn- och familjeärenden (2,7 mnkr).

15. Äldreomsorgsnämnden tilldelas 1 miljoner kronor för att höja kvaliteten inom demensboenden.
16. Kultur- och fritidsnämnden tilldelas 2 miljoner kronor för sänkning av deltagaravgifter i Kulturskolan (0,3 mnkr), samverkan mellan kulturskolan och skolan, gratis aktiviteter till barn och ungdomar i de olika kommundelarna samt mötesplats för ungdomar i Vårby Haga (0,5 mnkr).
17. Natur- och byggnadsnämnden tilldelas 1,5 miljoner kronor avseende utökning av investeringsutrymme gator och vägar (avskrivningar för avskrivningar).
18. De fasta politikerarvodena sänks till dess nivå 2010 med 3 miljoner kronor som dras in från kommunstyrelsen.
19. Konsultarvoden inom kommunstyrelsen sänks med 10 miljoner kronor till förmån för en övergång till fasta anställningar.
20. ”Huddinge kommun ska präglas av solidaritet, jämlikhet och rättvisa” fastställs som ytterligare en vision för Huddinge kommun.
21. ”Jämlika villkor och jämställdhet” fastställs som ett nytt övergripande mål för Huddinge kommun.
22. Mål och delmål för Sund ekonomi i Mål och budget fastställs som kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning.
23. Mål och delmål för övriga mål i Vänsterpartiets förslag till Mål och budget i övrigt fastställs som kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.
24. Drift- och investeringsbudget för nämnderna fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag.
25. Huddinge kommuns kvalitetsstrategi för ständiga förbättringar godkänns.
26. Program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare antas i enlighet med bilaga 1, sidorna 101-102 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänstutlåtande daterat den 12 maj 2015.
27. Huddinge kommun ingår borgen så som för egen skuld för kommunens hel eller delägda bolag, enligt bilagda låne- och borgensram (bilaga 2 till kommunstyrelsens

förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2015), om maximalt 11 830,4 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

28. I syfte att finansiera kommunen och dess bolag, i enlighet med Huddinge kommuns finanspolicy, ska Huddinge kommuns totala upplåningsram för 2016 uppgå till 11 102 miljoner kronor.
29. Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra erforderliga tekniska justeringar av budgeten enligt bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2015.
30. Kommunstyrelsen får i uppdrag under 2015 utvärdera Hållbart Huddinge 2030 med hållbarhetsrapporten som underlag.
31. Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens modell för resursfördelning till nämnderna.
32. Samtliga nämnder får i uppdrag att särskilt prioritera områdesutveckling i Vårby, Flemingsberg och Skogås.
33. Samtliga nämnder ska arbeta med att säkerställa barnkonventionens tillämpning i Huddinge.
34. Huddinge kommun ska vid varuupphandling ställa krav på att varorna produceras under sådana förhållanden att ILO:s kärnkonventioner respekteras fullt ut och att de arbetsrättsliga lagar och kollektivavtal som gäller där arbetet utförs tillämpas för arbetet.
35. Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera för att införa konceptet från ”Tillsammans för Vårby” ska kunna starta i Skogås.
36. Kommunstyrelsen får i uppdrag att leda ett arbete för att avskaffa de ofrivilliga deltiderna i kommunen.
37. Demokratiberedningen ska särskilt prioritera arbetet med att öka valdeltagandet.
38. Kultur- och fritidsnämnden ska påbörja planeringen för nya mötesplatser för unga i Trångsund, Vårby haga/Masmo och i Flemingsberg.
39. Förskolenämnden får i uppdrag att noggrant följa upp resursfördelningsmodellen och att öka likvärdigheten mellan kommunens olika förskolor. De förskolor eller avdelningar som visar låga resultat i nämndens systematiska kvalitetsarbete ska lyftas. Språkutveckling ska prioriteras.
40. Grundskolenämnden får i uppdrag att ta fram riktlinjer för hur kommunens skolorganisation kan få en tydligare struktur. Riktlinjerna ska ha som utgångspunkt att de yngsta eleverna ska kunna gå i skolor nära hemmet och de äldre eleverna i större skolor med större upptagningsområden i centrala lägen.

41. Gymnasienämnden får i uppdrag att se över vilka insatser och metoder som krävs för att få alla under 18 år att fullfölja gymnasiet, fånga upp elever som är på väg att hoppa av gymnasiet, samt motivera elever som redan hoppat av att börja i gymnasieskolan igen.
42. Utbildningsnämnderna får i uppdrag att öka andelen behöriga och legitimerade förskollärare och lärare i Huddinges förskolor och skolor. Särskilda satsningar ska göras i områden och förskolor/skolor med tuffast förutsättningar och låg andel behöriga legitimerade och behöriga förskollärare och lärare.
43. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram riktlinjer för medborgardialog som införs som en del av styrningen.
44. Socialnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att utöka satsningen 100 Huddingejobb till en varaktighet på ett år istället för ett halvår.
45. Äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att införa system med *verklig* ökad valfrihet inom äldreomsorgen exempelvis genom fria hemtjänsttimmar och olika val av måltidsservice.
46. Offentligt finansierad service, inom vård, skola och omsorg ska inte bedrivas i privat regi. Undantaget om dessa tillför något nytt till verksamheten t ex gällande profilboenden eller nya pedagogiska metoder.
47. Kommunen bör avbryta sitt arbete gällande projektet Förbifart Stockholm.
48. Att tillgodose behoven inom Huddinge kommuns verksamheter ska prioriteras framför skattesänkning.
49. Förslag till Mål och Budget 2016 och planeringsramar för 2017-2018 i övrigt fastställs enligt bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 maj, justerat utifrån Vänsterpartiets förslag.

För ett rättvist Huddinge med lika villkor för alla

I dagens Huddinge borde det finnas goda förutsättningar för alla människor att förverkliga sina drömmar och uppnå de mål man har i livet, men så ser det tyvärr inte riktigt ut.

I Vänsterpartiets Huddinge skulle varje människa som vill och kan ha ett arbete som de kan försörja sig på. Alla skulle ha en bostad, även de som inte kan köpa en. Fler barn skulle ta del av utbildning med god kvalitet, oberoende av vilken kommun del de bor i. Alla skulle smidigt kunna ta sig runt mellan kommundelarna på ett miljövänligt sätt på väl utbyggda gång- och cykelbanor och med kollektivtrafik. Alla människor i behov av vård och omsorg skulle få tillgång till sådan, med hög kvalitet. Alla skulle känna sig inkluderande i samhället och uppmuntras till delaktighet och inflytande.

Alla kvinnor skulle kunna kombinera arbetsliv och privatliv på ett jämställt sätt och betydligt fler unga som riskerar att hamna snett i livet kunna få stöd och vägledning i ett tidigt skede. Traditionella och invanda könsroller och beteenden skulle brytas tidigt. Barn till föräldrar som inte arbetar skulle ha rätt till 30 timmars förskola och genuspedagogik skulle vara en naturlig del i förskolan. Fler skulle få sitt förstahandsval till förskola och grundskola nära hemmet, fler elever erbjudas undervisning på sitt modersmål och fler gå ut med godkända gymnasiebetyg. Undervisningsmaterialet i skolan skulle vara jämställdhetsgranskat.

Maten i alla verksamheter skulle lagas från grunden med ekologiska, rättvisemärkta råvaror och vi skulle ha en vegetarisk dag i veckan. Miljöföreningar skulle undvikas med fler åtgärdsprogram. Grönområden bevaras i större utsträckning och Förbifart Stockholm vara ett minne blott. Fler barn och unga skulle vara delaktiga i viktiga samhällsprocesser, och fler gator och vägar vara döpta efter kvinnor.

Många fler människor skulle ta del av ett rikt kultur- och fritidsutbud såväl barn som vuxna. Givetvis även de som har ett annat språk som sitt modersmål, t ex genom filmvisningar på andra språk. Föräldrar som inte har råd att lägga tusentals kronor på Kulturskolan skulle ges möjlighet att ha sina barn där. Mötesplatser för unga skulle vara självklara i alla områden, särskilt i de med mer utbredda sociala- och ekonomiska orättvisor. Betydligt färre människor skulle leva i utanförskap och inget område förbli i en situation med fattigdom och ohälsa.

Fler invånare skulle rösta i allmänna val och göra sina röster hörda. Diskriminering och rasism skulle inte längre finnas. Utgångspunkten skulle vara att all offentlig service inom vård, skola och omsorg skulle bedrivas i kommunal regi. Privata alternativ skulle bara existera undantagsvis men då ha som sin uppgift att maximera upplevelsen av den goda välfärden och inte vinsten. Och slutligen att de behov som verksamheterna har måste tillgodoses före skattesänkningar eller att stora överskott läggs på hög.

Vårt mål är inte enbart att Huddinge ska bli ”en av de tre populäraste kommunerna” utan en solidarisk kommun som byggs *av* människor *för* människor. Vänsterpartiet vill investera i välmående innevånare och inte endast i välmående företag och vinstmaximering.

Vår vision är ett Huddinge som präglas av solidaritet, jämlikhet och rättvisa, där jämlika villkor och jämställdhet inte är förhandlingsbart. Vi vill kämpa för ett Huddinge där alla får samma grundförutsättningar till bra levnadsvillkor. Vår övertygelse är att alla barns lika rätt till en bra start i livet och en utbildning med hög kvalitet, där sociala- och ekonomiska olikheter jämnas ut, är grunden till all demokrati.

För Vänsterpartiet

Nujin Alacabek Darwich

Huddinges vision och mål

Visioner:

Huddinge – en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län

Ett för ensidigt fokus på att bli just ”populär” kan ge incitament till att lägga för mycket kraft på att bearbeta bilden av kommunen snarare än att stimulera verksamhetsutveckling, och det är vad vi vill att kommunen ska läggas fokus på.

Huddinge kommun ska präglas av solidaritet, jämlikhet och rättvisa

Alla ska ha rätt till den utbildning, vård och omsorg som man har behov av. Ingen diskriminering ska förekomma på grund av vare sig etnisk härkomst, ålder, kön eller sexuell läggning och kommunen ska arbeta aktivt mot diskriminering och för mänskliga rättigheter. Alla ska ha rätt till heltidsarbeten och de många kvinnor som har ofrivilliga timtjänster och deltider inom äldreomsorgen ska erbjudas heltid.

Alla som bor i Huddinge, också barnen, ska känna delaktighet i det som rör deras bostadsområden och samhällsplaneringen i Huddinge.

Hållbart Huddinge år 2030

I vår vision för ett hållbart Huddinge år 2030 vill vi sätta människan före marknaden. Vi vill se ett demokratiskt samhälle där var och en har makten över sitt liv, sin vardag och över samhällets utveckling. Vi vill ha en välfärd utan vinstsyfte och vinstintresse. På det sättet garanteras möjligheterna till delaktighet och insyn. Vård, utbildning och omsorg ska inte säljas ut till bolag som driver verksamheten i vinstsyfte och i vissa fall även ingår i stora riskkapitalkoncerner. Kvaliteten i välfärden är viktigare än en obegränsad möjlighet att välja utöware.

Huddinge ska präglas av mångfald vad gäller profilboende inom äldreomsorgen och olika inriktningar på pedagogiken i förskolan. Ett bra komplement till de kommunala utförarna kan vara privata utförare med kommunal finansiering utan vinstsyfte samt socialt företagande och olika former av kooperativ.

Vi måste komma tillrätta med könsrelaterad lönediskriminering, både inom kommunens egna verksamheter och i samhället i övrigt. Förkortad arbetstid, ökade möjligheter till kompetensutveckling, jämställda löner och högre personaltäthet är exempel på åtgärder som kommer att gynna både de som behöver kommunens tjänster och de som utför dem.

Ekologisk planering och hushållning även med mänskliga resurser, är nödvändigt för en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling.

Barn och ungdomar ska ha möjlighet till kreativt skapande och andra fritidsaktiviteter utan att man behöver betala höga avgifter för det och kulturen ska blomstra i alla kommundelar.

Mål för Huddinge

Sex övergripande mål:

- **Bra att leva och bo**
- **Utbildning med hög kvalitet**
- **Fler i jobb**
- **God omsorg för individen**
- **Ekosystem i balans och fokus på klimatet**
- **Jämlika villkor och jämställdhet**

Bra att leva och bo

Vi är motståndare till att vård, utbildning och omsorg säljs ut till bolag som driver verksamheten i vinstsyfte och i vissa fall även ingår i stora riskkapitalkoncerner. Kvaliteten i välfärden är viktigare än en obegränsad möjlighet att välja utövare. Istället bör kommunen satsa på den egna verksamheten och öka valfriheten inom den t.ex. genom att erbjuda valfrihet genom fria hemtjänsttimmar och fler profilboenden.

Vi anser att Huddinge ska ha som ambition att ha minskat klyftorna i kommunen genom att bl.a. ha medverkat i att ungdomar fullföljer sin skolgång och att de många arbetslösa kommer ut i arbete. Därmed kommer skatteinkomsterna att öka och först då och när behoven i verksamheterna är fyllda kan det bli fråga om att planera för skattesänkningar.

Delmål:

Ökat bostadsbyggande av hyresrätter med rimliga hyror

Förbättrad infrastruktur med tonvikt på cykel- och kollektivtrafik

Fler ska få sitt förstahandsval till förskola och skola

Ökad trivsel och trygghet i Huddinges områden

Ökad delaktighet

Ökad nöjdhet med bemötandet vid kontakt med kommunen

Ett rikt natur, kultur- och fritidsutbud

Ökat bostadsbyggande av hyresrätter med rimliga hyror

Det råder stor bostadsbrist i kommunen och efterfrågan är störst på hyresrätter. Kommunen har inte levt upp till sina åtaganden att bygga minst 770 bostäder per år och bidra till att motverka bostadsbristen i länet. Det är inte främst småhus och bostadsrätter som behöver byggas utan hyresrätter. Ungdomar och barnfamiljer med låga inkomster har inga ekonomiska möjligheter att köpa sin bostad. Inte heller kan man betala de hyror som nyproducerade och planerade hyresbostäder har. Därför bör kommunen tillsammans med Huce planera för att producera hyresrätter med rimliga hyror och inte överlåta bostadsbyggandet till marknadskrafterna. Ett mått för en rimlig hyra bör vara att den inte överstiger 30 procent av inkomsten.

Förbättrad infrastruktur med tonvikt på cykel och kollektivtrafik

Enligt Huddinge kommuns trafikstrategi ska gång- och cykeltrafiken vara utgångspunkten för all planering med hänvisning till miljö- och klimatskäl. Därför ska man också prioritera utökad kollektivtrafik i förhållande till stora motorvägsleder, som medför ökad bilism med klimatförsämringar som följd. Förbifart Stockholm, som kommer att utgöra en barriär mellan Vårby Gård och resten av kommunen, utgör inte någon förbättrad infrastruktuursatsning. Däremot ska kommunen aktivt verka för Spårväg Syd, nytt järnvägsspår och ett resecentrum i Flemingsberg liksom för en miljö- och klimatanpassad Tvärförbindelse Södertörn.

Ökad delaktighet

Statistiken visar att det finns mycket att göra för att förbättra invånarnas förtroende för kommunen och för att öka deras möjligheter till inflytande. De demokratiforum som tidigare fanns i de olika kommundelarna har inte ersatts av några nya dialoger mellan politiker, tjänstemän och invånarna. Det räcker inte med att utveckla kommunens webbsida. Ett råd för fysisk planering kan inte heller ensamt ersätta tidigare dialogforum. Ett viktigt instrument för att ta till vara medborgarnas idéer kan vara en s.k. omvänd planprocess där medborgarna får möjlighet att komma med förslag till hur bostadsområden kan förtätas och närmiljön utvecklas innan detaljplaneförslag eller programstudier utarbetas.

Särskilt viktigt är det att ungdomarna får möjlighet och känner sig delaktiga i skolan, bostadsområdet och samhällsplaneringen. Även yngre barns röster bör höras i den demokratiska processen genom t.ex. barnhearings.

Ett rikt natur, kultur- och fritidsutbud

Kultur och fritidsutbudet i kommunen är inte till för alla. Många föräldrar har inte ekonomisk möjlighet att t.ex. bekosta barnens deltagande i kultur- och idrottsaktiviteter. Därför bör avgifterna i Kulturskolan och i andra aktiviteter hållas på låg nivå eller vara gratis. Utbudet ska också vara så varierat att så många som möjligt får sina intressen tillgodosedda. Man ska sträva efter att fördela resurserna jämt mellan könen.

Människor som har ett annat språk som modersmål ska lätt kunna ta del av ett rikt kultur- och fritidsutbud t ex genom filmvisningar på andra språk.

Ett rikt kulturliv är en viktig beståndsdel i människors närmiljö. Resurser bör anslås till kulturen i lika stor utsträckning som de som läggs på idrottsaktiviteter. Det behövs också större satsningar på ideella kulturföreningar som motvikt till de kommersiella krafterna. Huddinge kommun har stora naturskyddsområden. För att ge jämlika möjligheter för alla invånare att delta i friluftslivet behövs en bättre tillgänglighet till naturområdena. Exempel på detta kan vara förbättrad kollektivtrafik och organiserade bussutflykter.

Utbildning med hög kvalitet

För att få en likvärdig skola har Vänsterpartiet sedan tidigare föreslagit ett statligt huvudansvar för skolan. Staten tar då ansvar för skolans ekonomi och för att lärare som idag är anställda av kommunerna istället blir statligt anställda. Ansvaret för att eleverna når målen ska ligga hos lärare och rektorer.

Idag ser vi hur resultaten rasar och hur likvärdigheten urholkas. Bakom problemen ligger framför allt vinstintresset, kommunaliseringen och det fria skolvalet i grundskolan. Dessutom har den politiska detaljstyrningen ökat för att försöka hantera olikheterna, men även detta drabbar skolan. Genom att låta staten ge alla skolor lika förutsättningar kan vi istället överlåta ansvaret för skolan till proffsen dvs. pedagoger och skolledare. Dessa ska vara ansvariga inför staten att skolans mål nås.

För att i enlighet med skolans styrdokument nå en likvärdig skola, vill vi få bort vinstintresset, införa en närhetsprincip i grundskolan och satsa mer resurser. En annan viktig faktor är skolpersonalens villkor. Vänsterpartiet förslår därför en större uppräknig av personalkostnader än vad de borgerliga partierna gör.

Delmål:

Ökad likvärdighet för en jämn och hög kvalitet i våra skolor

Jämställdhet för mindre könsbundna val

Stärk den pedagogiska verksamheten i förskolorna

Alla barn erbjuds förskoleplats nära hemmet

Etablera goda kostvanor i förskolan och skolan

Satsa på lärare, förskollärare och fritidspedagoger

Förbättrade kunskapsresultat

Fler behöriga till gymnasium

Fler behöriga till högskola

Fler nöjda med förskola och skola

Ökad likvärdighet för en jämn och hög kvalitet i våra skolor

Skolan är idag alltför ojämlik när det gäller genus, klass och etnicitet. Ojämligheten har ökat under de senaste åren, en utveckling som bara fortsätter. Marknadsanpassningen av skolan leder till att kommunen måste ta större ansvar för att öka likvärdigheten. För att skolans viktiga kompensatoriska uppdrag inte ska stanna vid en ambition på papperet, krävs att kommunen har en resurstilldelning som tillräckligt mycket tar hänsyn till barns och elevers socioekonomiska situation. I nuläget finns det skolor i Huddinge där endast 37 procent av eleverna når målen i årskurs 9, medan i en annan skola är samma siffra 98 procent. Detta innebär att kommunen bryter skolverkets krav på likvärdighet!

Även inom de enskilda skolorna spretar resultaten mycket och stödåtgärder behöver sättas in på alla nivåer.

Ytterligare en åtgärd för att öka jämlikheten och måluppfyllelsen är att satsa på modersmålsundervisning. Det är viktigt att barn med utländsk bakgrund redan som små får hjälp med sin språkutveckling.

Vi gläds åt det ökade antalet ungdomar som fått möjligheten till feriepraktik men ser gärna att alla ungdomar som vill ha en feriepraktikplats borde kunna få det.

Jämställdhet för mindre könsbundna val

Skolans kompensatoriska uppdrag innefattar att ge alla elever likvärdiga förutsättningar oberoende av kön. För att bryta invanda könsmönster krävs bland annat ett aktivt arbete med genuspedagogik på alla nivåer inom skolan. Studievägledarna har där också en viktig roll vid studie- och yrkesval. De måste ha utrymme för att ge eleverna information och få möjligheter till kompetenshöjning inom detta område. Det är stor efterfrågan på tekniker på arbetsmarknaden och karriärmöjligheterna är stora. Trots detta lockar de tekniska inriktningarna få flickor på gymnasierna. Senaste exemplet är Östra gymnasiets T4-utbildning som kommer utbilda gymnasiingenjörer. Inför start höstterminen 2015 utgör sökmönstret 11 pojkar och 2 flickor. Åtgärder behövs för att komma tillrätta med detta.

Stärk den pedagogiska verksamheten i förskolorna

Resultaten i skolan grundläggs tidigt och förskolans roll är viktig för barns utveckling och lärande.

Det råder stor brist på förskolelärare i vår kommun. Huddinge ligger betydligt lägre än riksgenomsnittet vad det gäller antalet barn per förskolelärare. Här behövs göras stora insatser för att öka antalet förskolelärare och andra pedagoger. Det är också viktigt att antalet män i förskolan ökar. Genuspedagogiken ska vara levande i varje förskola och stöd ska utgå centralt för detta arbete.

Vårdnadsbidraget är ojämnt då endast ett fåtal (nästan uteslutande kvinnor) utnyttjar det. Vi vill istället öka kvaliteten i förskolan och ge alla barn rätt till minst 30 timmars förskola i veckan.

Det är viktigt att förskolan stödjer barnens språkliga utveckling oavsett modersmål. Med ett bra stöd för barns kunskapsutveckling under förskoleåldern, kan man minska de sociala skillnaderna i språkutvecklingen inför skolstarten. Stöd i modersmål och svenska språket ska öka och vara en integrerad del av förskolans verksamhet.

Det är viktigt att barn med funktionsnedsättningar uppmärksammas i tid och får det stöd de behöver i förskolan. Även andra barn i behov av särskilt stöd ska på ett tidigt stadium erbjudas stöd, för att motverka negativa konsekvenser senare i skolan och i livet. Det bör finnas en central funktion som erbjuder förskolorna de resurser de behöver för att ge barnen stöd. Jämsides med detta ska det, vid behov, finnas möjligheter för barnen att få tillgång till resursenheter med specialpedagogiska kunskaper, som till exempel språkskola för barn med tal- och språksvårigheter.

Alla barn erbjuds förskoleplats nära hemmet

Det borde vara självklart att alla barn ska erbjudas förskoleplats så nära hemmet som möjligt, men så ser det inte ut i Huddinge idag. Det blir orimligt när föräldrar utan bil, som i större utsträckning är kvinnor, ska ta sig till en förskola i en helt annan kommunal del i rusningstrafik. De som har bil väljer förstås att ta den och det leder till onödig bilism, vilket påverkar klimatet negativt.

Etablera goda kostvanor i skolan och förskolan

Det är viktigt ur såväl folkhälsoperspektiv som klimat- och miljöperspektiv, att barnen i skolan får bra mat och kostvanor. Därför bör all mat lagas från grunden. En dag i veckan ska vara vegetarisk. Råvarorna bör i första hand komma från närområdet och grönsaker och frukt vara säsonganpassade. Det kött som köps in ska komma från djur som har behandlats väl. Här finns mer arbete att göra för att ställa om till en mer hållbar utveckling. En förutsättning är att alla skolor och förskolor har tillagningskök, och att kökspersonalen ges möjlighet till vidareutbildning.

Satsa på lärare, förskollärare och fritidspedagoger

All forskning pekar mot att professionella pedagoger är den viktigaste faktorn för barn och ungas lärande och utveckling inom skolan och förskolan. Skickliga pedagoger kan lyfta skolan och förskolan, men dessa måste ges rimliga förutsättningar. Förskolan och skolan i kommunen ska vara en attraktiv arbetsplats som lockar till sig de bästa pedagogerna. Idag råder det stor brist på såväl förskollärare som lärare och fritidspedagoger. Huddinge ligger betydligt lägre än riksgenomsnittet både vad gäller antalet barn per förskolelärare och andelen utbildade förskolelärare i personalgrupperna. Inom skolan börjar lärarbristen alltmer märkas och fritidshemmen har alltför stora grupper och för få pedagoger. Det behövs nu stora insatser för att rekrytera inom dessa bristyrken där även andra kommuner försöker fylla sina vakanser.

Vänsterpartiet vill göra Huddinge till en attraktiv skolkommun att jobba i genom att skapa goda villkor för lärare och konkurrenskraftiga löner. Med den besparing på skolan och förskolan som vi ser i sexpartikoalitionens budget har vi svårt att förstå hur detta ska kunna förverkligas om den går igenom. Vad som krävs är inte nedskärningar utan satsningar, inte enbart på löner utan också på goda arbetsvillkor. Arbetet med en pedagogisk plattform och olika webbaserade verktyg för lärare ser vi som bra ansatser som måste få möjlighet att utvecklas.

Lärares engagemang, delaktighet och kompetens behövs för en framgångsrik förskola och skola, men detta ställer också krav på kommunen som en attraktiv arbetsgivare. För att skolan ska utvecklas behöver lärare och förskollärare ha tid för planering, efterarbete och reflektion. Skolan behöver också tillföras fler yrkeskategorier så att inte alla uppgifter faller på lärarna. Vissa uppgifter såsom administrativa och sociala frågor, skulle kunna utföras av andra yrkeskategorier.

Det är allvarligt att så många lärare idag känner sig pressade av en alltför hög arbetsbelastning. Kraven på lärare har ökat under senare år och har nu nått en nivå där det krävs förändring. Ökad detaljstyrning av skolan har också medfört att lärare känner sig mindre fria att utveckla sin undervisning. Det kan minska lusten och glädjen i det pedagogiska arbetet, något vi vet är grunden i den goda skolan.

Förbättrade kunskapsresultat

Vi vill att skolan ska lära **alla** elever att bli kritiskt granskande, kunna arbeta självständigt, samarbeta med andra och att utveckla det som kallas entreprenöriellt lärande. Detta innebär att utveckla och stimulera generella kompetenser som att ta initiativ, ansvar och omsätta idéer till handling. Detta ska inte förväxlas med den mer begränsade termen entreprenörskap som endast syftar till att starta och driva företag. Entreprenöriellt lärande syftar snarare till möjliggöra alla elevers självständiga utveckling.

Fler i jobb

Allt för många Huddingebor är arbetslösa, och att många står långt från arbetsmarknaden – särskilt i Vårby, Flemingsberg och västra Skogås. Mer än var tredje arbetslös har varit utan arbete i mer än ett år och i såväl Vårby, Flemingsberg som Skogås är det inte långt ifrån 40 procent. Det är bara drygt 45 procent av de arbetslösa som har ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. I områden som Flemingsberg och Vårby har över hälften av de arbetslösa ingen ersättning från a-kassan.

En stor grupp unga står helt utanför såväl arbete som studier och har lång väg att gå för att nå dit. Det är en förödande start på vuxenlivet och en stor förlust för samhället om dessa unga tappas bort. Här måste större insatser till för att kunna fånga upp dem och ge dem möjligheter att hitta en väg för att kunna nå egen försörjning.

Delmål:

Fler arbetstillfällen

Fler och växande företag

Färre försörjningsstödstagare

Fler arbetstillfällen

En av grunderna för att uppnå målet om ett jämlikt Huddinge handlar om att få fler människor i arbete och kräver att fler arbetstillfällen skapas. I ett jämställt samhälle är det avgörande att kvinnor kan leva på sin lön utan att vara ekonomiskt beroende av någon annan. Därför ska heltidsanställningar erbjudas till de som vill arbeta mer. Ofrivilliga deltids- och timanställningar ska alltså motverkas, i synnerhet på kvinnodominerade arbetsplatser. Deltidsarbetet är den enskilt största anledningen till att kvinnor har lägre inkomster än män. Detta cementerar könsorättvisorna och därför vill Vänsterpartiet att heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet.

Det också viktigt att det tillförs ökade resurser i form av högre personalbemanning inom förskola, skola samt vård och omsorg, där behoven idag är mycket stora.

Samtliga nämnder ska inom sitt ansvarsområde verka för insatser som bidrar till ökad sysselsättning och minskad arbetslöshet. Arbete är det viktigaste verktyget för delaktighet i samhället och ger människor möjlighet till sin egen försörjning, arbetsgemenskap och att forma den egna vardagen, men ger även sociala och kommunikativa/språk kompetenser samt integrerar människor i samhället.

Fler och växande företag

Privata intressen ska inte ta över skattefinansierad verksamhet inom vård, skola och omsorg. Särskilt inte de bolag som sätter vinsten före kvalitet och bra arbetsvillkor för de anställda.

För oss är det en självklarhet att vården och omsorgen ska ha som sin främsta uppgift att se till barnens, de äldres och de sjukas bästa genom att återinvestera vinsten i verksamheten.

Vi ser inget egenvärde i att antalet företag ökar men det är viktigt underlätta för dem att etablera sig i Huddinge, då det genererar fler arbetstillfällen i kommunen. Dock är vi mot en aktiv konkurrensprövning mellan företagen. Konkurrensutsättning gör att företagen har vinstintresset som viktigaste syftet och ser sällan till de anställdas bästa.

Det tidigare samarbetet med högskolan/universitetet och näringslivet bör återupptas. Det är också viktigt att samverka mellan olika program på gymnasier, högskolan och näringslivet utvecklas.

Färre försörjningsstödstagare

Många försörjningsstödstagare riskerar att åka ur trygghetssystemen efter att ha varit arbetslösa eller sjukskrivna länge och får svårt att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Detta beror i huvudsak på den politik som den tidigare regeringen förde. Insatser som endast stödjer ”arbetslinjen” och har den som ett ledord, oberoende av människors olika förutsättningar, riskerar att bli ett inhumant förhållningssätt till människor i redan utsatta situationer.

Vi är bekymrade över den nedmonteringen av Arbetscentrum tillhörande Arbete och försörjning som pågår. Detta är en verksamhet som under decennier rustat människor med försörjningsstöd att komma vidare ut i arbetslivet och till egen försörjning. Jobb har erbjudits i snickeriverkstad, textilverkstad, bygg-/anläggningslag, målarlag och naturvårdslag. Man har fått prova på att arbeta med praktiska uppgifter, passa tider, delta i möten, vara nykter och drogfri.

Idag bedrivs en väldigt sparsam verksamhet, arbetslag läggs ned och vakanser ersätts inte. Istället har man startat samtalsgrupper där man berättar för deltagarna hur det kan vara att arbeta. Vi vill se en fortsättning av Arbetslivscentrums framgångsrika verksamhet.

Det är viktigt att snabbt fånga upp ungdomar som inte studerar eller arbetar för att ge stöd och motivation till fortsatta studier eller inslussning i arbetslivet. Feriepraktik under sommaren för ungdomar i gymnasiet är betydelsefullt både ekonomiskt och som möjlighet att få prova på arbetslivet. Det är viktigt med en rättvis och rimlig spridning av praktikplatserna mellan de olika kommundelarna, så att så många unga som möjligt får ta del dessa.

De 100 Huddinge jobben är bra exempel på hur kommunen skulle kunna verka för att skapa arbetstillfällen och vi ser fördelar i en utökad satsning som skulle innebära en längre varaktighet av dessa jobb från sex månader till ett år.

God omsorg för individen

Med stöd av valfrihetssystemet (LOV) har ett stort antal privata hemtjänstföretag godkänts som utförare i kommunen. De står nu för över hälften av all hemtjänst. Den kommunala hemtjänsten har trängts undan och personalen är hårt pressad och oroliga över att de inte hinner med att tillgodose de äldres behov. En stor kontrollapparat har byggts upp för att säkerställa att de privata utförarna har samma kvalitet som den kommunala.

Vi anser att kvaliteten och valfriheten istället bör höjas inom den kommunala äldreomsorgen. Profilboenden som t.ex. Björnkulla där alla anställda talar finska bör utökas till andra språkområden. HBT-certifiering bör införas inom hemtjänst och äldreboenden för att HBTQ-personer ska känna sig trygga och bli bemötta på ett bra sätt.

Ytterligare resurser bör läggas på demensboenden där de anställda arbetar under väldigt pressade förhållanden för att hinna med. Vi måste ha tillräckligt bemanning på våra äldreboenden och särskilt på demensboendena. Där det även finns nationella riktlinjer för hur den ska bedrivas. För att öka känslan av välbefinnande hos äldre ser kommunen positivt på en ökad kontakt med djur.

Anhörigvårdarna ska även få möjlighet till stödinsatser.

Delmål:

Fler upplever god hälsa

Fler upplever god vård och omsorg

Bättre samverkan kring individer i behov av stöd

Förebyggande arbete

Fler upplever god hälsa/god vård och omsorg

Det finns idag stora skillnader i livsvillkor mellan Huddinges invånare och skillnaderna i hälsa är stora mellan kommunens olika områden. Särskilt kvinnor med låg utbildning är de stora förlorarna när det gäller en god hälsa. Att utjämna skillnaderna i hälsa ska prioriteras. Bra matvanor, i kombination med framförallt fysisk aktivitet, kan förebygga en rad hälsoproblem och även psykisk ohälsa.

Personalnedskärningar och dålig arbetsmiljö bränner ut personal, den psykosociala ohälsan blir större, kroppsarbetet tyngre och stressen blir mer frekvent. Färre anställda blir tvungna att hantera samma mängd arbete och inte alltför sällan går de på knäna då de tvingas klara samma ärendehantering som om de vore fulltaliga. Detta gäller personal inom flera verksamheter, både inom den kommunala och privata sektorn. Flera larm har kommit från anställda i Huddinge kommun och dessa bör tas på stort allvar.

Bättre samverkan kring individer i behov av stöd

Människor som behöver stöd i form av t ex samhällsinformation för att komma in i arbetslivet, bör erbjudas det tidigt för att undvika utanförskap och att man hamnar för långt ifrån arbetslivet. Alla människor ska ges möjligheter till en bra integrering i samhället, kunna försörja sig själva och får känna sig delaktiga i samhället. Vänsterpartiet tycker att det är

viktigt med en inkluderande politik som välkomnar alla människor och har nolltolerans mot diskriminering och rasism.

Unga kvinnor och män som riskerar att bli föremål för hedersrelaterat våld bör uppmärksammas särskilt när det gäller samverkan kring individer i behov av stöd. Genom snabba insatser, bättre kunskap, tydlig dialog mellan olika verksamheter och tidig identifiering av unga som drabbas kan ytterligare insatser initieras.

Stödinsatser för unga tjejer som blir utsatta för grooming är också ett område där bra samverkan mellan verksamheter och myndigheter måste fungera väl i syfte att hjälpa de som utsatts.

Alla invånare ska vara säkra på att få en god omsorg. Socialnämnden ska säkerställa hållbara lösningar för att upprätthålla rättssäkerheten för barn och familjer särskilt mot bakgrund av att antalet ärenden inom individ- och familjeomsorgens barnenhet konstant ökar och personalomsättningen är mycket hög. Socialnämnden får i uppdrag att göra insatser för att kunna behålla och rekrytera yrkeserfarna socialsekreterare.

Förebyggande arbete

Det är ytterst viktigt att barn och ungdomar i behov av särskilt stöd uppmärksammas tidigt.

Det är också angeläget att det finns bra mötesplatser för alla unga. Mötesplatserna har en viktig uppgift att fylla när det gäller samverkan mellan ungdomar och vuxna. Att erbjuda verksamhet och aktivitet är ett viktigt inslag i det förebyggande arbetet och många fallgropar kan undvikas. På mötesplatserna kan vuxenkontakt erbjudas till unga som kanske inte kan få det hemifrån. Ungdomar i riskzonen kan upptäckas i tid och man förhindrar tidigt att man misslyckas i skolan, blir utan arbete eller, till och med fastnar i droger och kriminalitet eller psykisk ohälsa. Samverkan mellan olika verksamheter för att hitta rätt åtgärder är viktigt och den måste ligga på rätt nivå med sikte på den enskilda individen.

Det är tveksamt om de medel som står till Samkrafts förfogande är tillräckliga för alla de förebyggande åtgärder som behövs. Särskilt som vissa av de projekt som har varit aktuella inom Samkraft ska implementeras i de olika verksamheterna. Vi har tidigare föreslagit att det ska inrättas en social investeringsfond där man anslår viss del av kommunens överskott till förebyggande åtgärder. Detta görs i en rad kommuner i Sverige. Genom en sådan satsning kan man hjälpa de enskilda individerna tidigt och sparar i slutändan åtskilliga miljoner i form av uteblivna kostnader för vård, anstaltsvistelser och försörjningsstöd. Kommunen ska inom ramen för den ordinarie verksamheten erbjuda stöd till avhoppare och livsstilskriminella.

Ekosystem i balans och fokus på klimatet

Delmål:

Minska klimatpåverkan och luftföroreningar

Miljö- och klimatanpassade inköp

God vattenstatus i sjöar och vattendrag

Bibehållen biologisk mångfald och bevarad grönstruktur

Förbättrad miljötillsyn

Minska klimatpåverkan och luftföroreningar

Vi vill att Huddinge ska bli en föregångskommun vad gäller klimatsatsningar, energieffektivt byggande och lokal förnybar energiförsörjning. Många bostäder i miljonprogramområdena står inför stora renoveringsbehov och potentialen för energieffektivisering är stor. All nyproduktion av bostäder bör vara klimatsmart; lågenergi- eller passivhus och ha miljöanpassat byggmaterial.

Kollektivtrafiken är en del av den grundläggande samhällsservicen, precis som vård, omsorg och skola. Kvinnor, ungdomar, äldre, funktionshindrade och låginkomsttagare är de som använder kollektivtrafiken mest. Utsläpp från motorfordon är en faktor som starkt ökar växthuseffekten. Resor i kollektivtrafik är mer miljövänliga, trafiksäkra och jämlika än enskilda resor och därför bör privatbilismen minska. Att bygga Förbifart Stockholm är varken modernt, rationellt eller hållbart. Vi vill istället bygga fler spår, införa fler busslinjer och göra smärre och miljöklassade justeringar på befintliga vägsträckor. Det skulle minska klimatpåverkan och utsläpp av luftföroreningar med bättre hälsa som följd. Det skulle vara en lösning som är både socialt och ekologiskt hållbar.

Cykling minskar miljö- och klimatpåverkan, förbättrar hälsan och ökar trafiksäkerheten. Tillgången till cykelparkeringar måste vara god och det måste bli enklare och smidigare att ta med sig cykeln på tåget.

Det är viktigt att medborgarna i Huddinge är medvetna om att man kan minska klimat- och miljöförstörelsen genom enskilda val. Därför vill vi att kommunen genomför en klimatkampanj för att informera och vägleda våra medborgare i hur var och en kan bidra till att hejda klimatförändringarna. Kampanjen bör drivas inom de kommunala förvaltningarna, verksamheterna och bolagen och vända sig både till de anställda och till allmänheten. Samarbetspartner kan vara föreningsliv, näringsliv och berörda myndigheter.

Miljö- och klimatanpassade inköp

Det är bra att andelen ekologiska livsmedel i de kommunala verksamheterna ökar då vi vet att maten står för nästan en tredjedel av klimatutsläppen. Det är i synnerhet den animaliska kosten som leder till stor klimatbelastning. Vi vill därför verka för en minskad köttkonsumtion och att en vegetarisk dag i veckan införs på alla kommunala institutioner.

God vattenstatus i sjöar och vattendrag

Trehörningen är Huddinges näringsrikaste och mest övergödda sjö. Den är också den näringsrikaste sjön inom Tyresåns sjösystem och påverkar därmed vattendrag och sjöar nedströms, bland andra Ågestasjön, Magelungen och Drevviken. Trehörningens näringshalter behöver mer än halveras! Det är ett arbete som vi absolut måste prioritera.

Bibehållen mångfald och bevarad grönstruktur

Förtätningen av bostäder och annan bebyggelse får inte ske på bekostnad av de boendes livsmiljö. Man behöver bevara grönska mellan husen och öppna upp mot större gröna miljöer. Det är också viktigt det finns kvar naturmark runt skolor och förskolor för såväl undervisning som lek för barnen.

Bostadsbebyggelse genom förtätning försvåras av att mark även måste reserveras för parkeringsplatser. En ökad biltrafik i bostadsområdena medför även sämre miljö för de boende och ökad irritation över förtätningen. Det är bra att man nu ser över parkeringstalen framför allt när det är fråga om flerbostadshus i kollektivnära områden och även när det gäller ungdomsbostäder.

Förbättrad miljötillsyn

Huddinge kommun består till en tredjedel av skyddade naturområden. Dessa ska förbli tillgängliga för alla för friluftsliv och rekreation, utan privata eller ekonomiska intressen. Det är viktigt att tillsynen av våra naturreservat tilldelas tillräckliga resurser. Tidigare s.k. miljöskandaler med upptäckter av föroreningar i naturen visar att mer medel bör anslås till tillsynen av industriella verksamheter. Det förekommer att hemlösa personer slår läger i naturreservaten eller i dess gränstrakter och det sker nedskräpning och otillåten avverkning av träd. Vi anser att det bör finnas riktlinjer för hur man i de fallen ska agera och hur man ska samarbeta mellan förvaltningarna för att hjälpa dem som slagit läger i naturen samtidigt som man ska se till att förhindra miljöförstörelse.

Jämlika villkor och jämställdhet

Det finns stora skillnader i Huddinge i fråga om ohälsa, arbete och inkomster mellan kommundelarna. Det skiljer sig också åt mellan kommundelarna ifråga om man känner sig delaktig och trygg. För att utjämna skillnaderna mellan kommundelarna behövs det därför utvecklingsplaner för nya bostäder, arbetstillfällen, mötesplatser och trygghetsskapande åtgärder. En viktig uppgift för kommunen är också att öka resurserna i de mest eftersatta områdena. Barn och ungdomar måste ha lika möjlighet till fritidssysselsättningar som t.ex. tillgång till Kulturskolan.

Andelen invånare som har känt sig utsatt för diskriminering och särskilt då personer med funktionsnedsättning har ökat. Det behövs därför ett aktivt arbete mot diskriminering och för ökad delaktighet i hela kommunen. Detta är en förutsättning för ökad jämlikhet.

Kvinnor och män ska ha samma rättigheter och möjligheter att använda sig av kommunens bistånd och service. Könsbaserad statistik är ett bra verktyg att mäta hur det är med jämställdheten. Tyvärr finns detta inte alltid framtaget. Där det finns framgår det att det finns skillnader mellan hur resurserna till män och kvinnor är fördelade. Ett exempel är att en

betydligt större andel pojkar än flickor ingår i bidragsberättigade idrottsföreningar. Jämställdhetsintegreringen måste därför intensifieras och möjligheterna för flickorna att utöva sina fritidsintressen utökas.

Jämsides med detta måste arbetet med att motverka diskriminering av personer med annan sexuell läggning och personer med funktionsnedsättning fortsätta. HBT-certifieringen av våra verksamheter är en bra metod som ska utvecklas. Särskilt viktigt är det att ungdomar har möjlighet att hitta ett forum som passar alla.

I förskolan och skolan ska det genuspedagogiska förhållningssättet genomsyra all verksamhet. Det är särskilt viktigt att flickor och pojkar inte bedöms efter gamla invanda könsmonster utan istället som individer som ska få utvecklas enligt sina egna möjligheter och intressen.

Kvinnofridsarbetet med stöd och hjälp till utsatta kvinnor och unga tjejer samt behandlingsgrupper för män är fortsatt viktiga insatser. Detta arbete ska utvecklas med handlingsplaner och information till allmänheten för att motverka mäns våld och förföljelse av kvinnor som de lever med eller har levt med i nära relationer. Kommunen ska även arbeta aktivt tillsammans med andra aktörer för att uppmärksamma och stödja offren när det gäller människohandel och prostitution samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Attraktiv arbetsgivare

Huddinge kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Detta innebär bl.a. att det ska råda jämställdhet mellan könen. Många kvinnor inom omsorgen har inte möjlighet att arbeta heltid eller arbetar under mycket otrygga arbetsförhållanden. På grund av det har de som är ensamstående svårt att leva på sin lön. Detta är i grunden en jämställdhetsfråga. Vi anser att man omedelbart ska göra en inventering och erbjuda alla heltider och trygga anställningsvillkor.

Delmål:

Engagerade och professionella medarbetare

Engagerade och professionella chefer

Goda förutsättningar

Avskaffa ofrivilliga deltider och timanställningar

Engagerade och professionella medarbetare/chefer

En förutsättning för medarbetarnas engagemang är att de hinner och orkar lyfta blicken från de dagliga arbetsuppgifterna. Det är också viktigt att strukturen och ledningen på arbetsplatsen är sådan att medarbetarna tillåts vara delaktiga och säga ifrån om man t.ex. upptäcker oegentligheter. Tyvärr fortsätter sjukskrivningarna att öka och det är i många fall fråga om arbetsrelaterad utmattning. Vänsterpartiet anser att detta tyder på att besparingar och effektivitetshöjande åtgärder på vissa håll gått för långt och att man bör vara lyhörd för personalens åsikter. Detta gäller t.ex. äldreomsorgen där resurser kommer tillföras verksamheterna som en följd av vårändringsbudgeten och vårpropositionen 2015. Det är också viktigt att vi ser till att de anställda i upphandlade företag har bra arbets- och lönevillkor. Därför ska vi ställa som villkor vid upphandlingar att företaget har tecknat kollektivavtal. Förbud mot svartarbete ska också vara ett kontraktsvillkor.

Goda förutsättningar

Vi har en könssegregerad arbetsmarknad och det avspeglas förstås inom kommunens verksamheter. Detta innebär att män och kvinnor i stor utsträckning har olika yrken och positioner. Lönerna ligger även på olika nivåer vad gäller s.k. kvinno- och mansyrkesområden. Genom en aktiv lönebildning med jämställdhetsinriktning kan komma bidra till att minska dessa skillnader.

Avskaffa ofrivilliga deltid och timanställningar

I de flesta kommuner har det under lång tid funnits många anställda som arbetar deltid. För vissa beror det på att de vill göra det, men för många är det inte ett eget val. Det är främst på kvinnodominerade arbetsställen som ofrivilliga deltid förekommer.

Det är förstås svårt att försörja sig själv och en familj på en deltidslön samtidigt som den framtida pensionen riskerar att bli mycket låg. Därför är det mycket angeläget att heltidsanställningar blir normen på arbetsmarknaden i allmänhet.

Regeringen har gjort klart att den vill att heltid ska vara norm på hela arbetsmarknaden. Arbetsmarknadens parter inom kommun- och landstingssektorn förväntas också lägga in det som norm i de centrala kollektivavtalen.

Krav på heltid bör också ställas i offentliga upphandlingar.

Sund ekonomi

En ekonomi i god ordning är nödvändig för att vi på lång sikt ska kunna tillgodose alla de behov som en växande kommun innebär. Av stor vikt är att människor har en egen försörjning. På det sättet ökar skatteintäkterna. För att öka möjligheten till det och förhindra ökade kostnader för försörjningsstöd och förebygga kriminalitet och missbruk är det viktigt att resurser i god tid anslås till en likvärdig skola, arbetsmarknadsåtgärder och stöd till unga i riskzonen. Skattesatsen ska därför fastställas till 19,95 kr. Uppräkningen till skolnämnderna kan då budgeteras till två procent för 2016. För övriga nämnder är uppräkningsenbart en procent, vilket inte är i nivå med förväntade ökning av löner och priser. Särskilda satsningar riktas däremot till bristyrkesgrupper inom social- och äldreomsorgsnämndernas verksamhet samt till ökad bemanning i äldreomsorgsnämnden. Vidare anslår särskilda medel till arbetsmarknadsåtgärder och fritidsaktiviteter till barn och ungdomar. Förhoppningsvis kommer även regeringen efter förhandlingar med Vänsterpartiet att se till att ökade resurser kommer kommunerna till del för att öka kvaliteten inom äldreomsorgen.

Systematisk kvalitetsutveckling

Huddinge är en snabbt växande kommun; det blir både fler invånare och fler som jobbar i någon av kommunens verksamheter. Detta utmanar den kommunala organisationen och ett ständigt fokus på kvalitet och effektivitet är en självklarhet. Vi önskar en genomlysning av flera processer, bl.a. vill vi granska hur den framtida utvecklingen på IT-området kommer att påverka arbetsformer och organisation. Vi vill även granska avvägningen mellan användande av konsulter kontra fast anställd personal påverkar den långsiktiga effektiviteten.

Ekonomiplan 2016–2018

Skattesats

Vårt budgetförslag är beräknat utifrån en kommunal skattesats på 19:95 kr per skattekrona.

Besparingar (15,9 mnkr)

Sänkning av de fasta politikerarvodena – **3 mnkr**

Vårdnadsbidraget avskaffas från och med den 1 juli 2016 – **2,9 mnkr**

Besparing KS konsultarvoden – **10 mnkr**

Uppräkningar (26,5 mnkr)

Uppräkning gällande priser och löner inom förskole-, grundskole- och gymnasienämnden med ytterligare 1 procent till 2 procent – **26,5 mnkr**

Riktade satsningar (25,2 mnkr)

Kommunstyrelsen tilldelas **2 mnkr** för stärkning av samhällsbyggnadsprocessen avseende Spårväg Syd och Tvärförbindelse Södertörn

Förskolenämnden tilldelas **3 mnkr** för att kunna ge alla barn rätt till 30 timmar i förskolan och särskilda stödinsatser.

Grundskolenämnden tilldelas **2 mnkr** för kvalitetshöjning i skolbarnomsorgen samt utökad stöd till modersmålsundervisning.

Gymnasienämnden tilldelas **1 mnkr** för att erbjuda fler feriepraktikplatser.

Socialnämnden tilldelas **10,7 mnkr** för arbetsmarknadsinsatser t ex för Arbetscentrums fortlevnad (1 mnkr), för förebyggande insatser genom t.ex. fler fältsekreterare (2 mnkr), för att säkerställa rättssäkerheten vid ärendehantering avseende barn- och familjeärenden (2,7 mnkr) samt satsning på reformer för 100 Huddingejobb (5 mnkr).

Äldreomsorgsnämnden tilldelas **1 mnkr** för att höja kvaliteten inom demensboenden.

Social- och äldreomsorgsnämnderna tilldelas **2 mnkr** för riktade medel till bristyrken.

Kultur- och fritidsnämnden tilldelas **2 mnkr** för sänkning av deltagaravgifter i Kulturskolan (0,3 mnkr), samverkan mellan kulturskolan och skolan, gratis aktiviteter till barn och ungdomar i de olika kommundelarna samt mötesplats för ungdomar i Vårby Haga (0,5 mnkr).

Natur- och byggnadsnämnden tilldelas **1,5 mnkr** utökning för investeringsutrymme gator och vägar (avskrivningar för avskrivningar).

Vänsterpartiets budgetförslag

Mål och budget

Ekonomiplan 2016-2018

	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Verksamhetens kostnader/intäkter	-5 269,2	-5 527,7	-5 793,1
Exploateringsverksamhet	110,0	200,0	200,0
Avskrivningar	-128,1	-144,3	-160,5
Verksamhetens nettokostnader	-5 287,3	-5 472,0	-5 753,6
Skatteintäkter	4 617,6	4 846,9	5 061,4
Generella statsbidrag och utjämning	761,0	829,5	895,9
Skatter, utjämning och statsbidrag	5 378,6	5 676,4	5 957,3
Finansiella intäkter	250,4	250,4	250,4
Finansiella kostnader	-201,0	-201,2	-201,2
Resultat	140,7	253,6	252,9
Ekonomiskt mål	30,7	53,6	52,9
Ekonomiskt mål % av skatt mm	0,57%	0,94%	0,89%

Mål och budget

Verksamhetens nettokostnader, förändringar

Netto, mnkr	2016	2017	2018	Summa
Budget 2015	5 000,5	-	-	
Riktade satsningar	25,2	-	-	25,2
Volymer	88,2	110,0	116,4	314,7
Lokaler	25,8	31,8	28,3	86,0
IT	4,0	4,0	4,0	12,0
Generell uppräknig	76,1	107,3	118,4	301,8
Bidrag, omprioriteringar mm	83,4	-68,4	14,4	29,4
Effektivisering, besparingar	-15,9	-	-	-15,9
Budget/plan (avrundat)	5 287,3	5 472,0	5 753,6	753,1
varav avskrivningar	128,1	144,3	160,5	
varav exploatering	-110,0	-200,0	-200,0	
exkl avskrivningar/exploatering	5 269,2	5 527,7	5 793,1	